

El MUHBA compta amb el suport del Cercle del Museu:

Patrons benefactors

Patrons institucionals

Associats: iGuzini, Amics, GRUP JULIA

MUHBA Museu d'Història de Barcelona

Informació:
informaciomuhba@bcn.cat

Per a qualsevol altra informació:
93 256 21 22 (de dilluns a divendres feiners,
de 10 a 14 i de 16 a 19 h)

Cal fer reserva prèvia de les activitats presencials. Les activitats es retransmetran en línia a través de la web del MUHBA.

El programa d'activitats pot experimentar modificacions en funció de les condicions sanitàries generals i de la salut de les persones que hi participen.

barcelona.cat/museuhistoria
facebook.com/museuhistoriabarcelona
youtube.com/channel/UCEpgMM-azFGKRQ8qD40rbwQ

Plànol de Barcelona on s'indica el campament de l'exèrcit del rei que blica la ciutat des de juliol (1713)... DL B 4217/2021

JORNADES I SEMINARIS

El Centre d'Interpretació del Treball de Barcelona. Projecte arquitectònic i museològic

El Centre d'Interpretació del Treball és un equipament museístic en procés de creació, que s'ha d'ubicar a la nau F i la Sala de Calderes del recinte de la Fabra i Coats. Es tracta d'un projecte compartit amb el Districte de Sant Andreu, els Amics de la Fabra i Coats i altres entitats relacionades amb el món del treball, i el seu objectiu és oferir un espai museístic únic on reflexionar sobre el treball, la seva evolució històrica i el seu poder transformador en la formació de la gran ciutat.

En aquest seminari es vol presentar l'estat actual del procés, tant pel que fa al projecte arquitectònic per a la rehabilitació i adequació de la nau F, com a la definició del projecte museològic. La sessió es completarà amb una presentació de la col·lecció d'objectes de la Fabra i Coats, cedida pels Amics, i d'altres materials d'interès cedits per altres entitats, els quals constitueixen una part essencial del projecte museístic.

Fabra i Coats

Dijous 18 de novembre, de 16 a 20 h

Conferència mundial dels museus de ciutat 2021 al MUHBA ICOM/CAMOC, de l'1 al 4 de desembre

Connecting cities, connecting citizens.
Towards a Shared sustainability.

L'ICOM/CAMOC i el MUHBA (Museu d'Història de Barcelona, Ajuntament de Barcelona) proposen tres dies de treball compartit per reflexionar sobre les línies mestres d'una nova museologia urbana per al segle XXI, per transitar del museu de la ciutat al museu de la ciutadania, amb uns fonaments sòlids a partir de la recerca en els camps de la història urbana, la gestió del patrimoni i la participació ciutadana. El programa s'organitza en tres sessions, que giraran entorn a tres conceptes, el treball del museu, el relat de la ciutat i l'empoderament de la ciutadania, més un taller sobre museus.

Sessió 1- **Organitzar el museu.** El museu de ciutat com a centre de coneixement i innovació en història, patrimoni i museologia, amb noves tecnologies i nous formats en un entorn urbà canviant.

Sessió 2- **Relatar la ciutat.** Els museus de ciutat són el portal i el mirall de les urbs que mostren i la ciutat és el seu subjecte d'estudi i d'acció, a múltiples escales, de la metròpoli en el seu conjunt als barris que la formen, i viceversa.

Sessió 3- **Construir ciutadania.** Que els museus de ciutat puguin tenir un paper molt rellevant en les ciutats del segle XXI depèn, en bona mesura, de la seva capacitat d'explicar la ciutat implicant els ciutadans, tant els de la pròpia ciutat com els que vénen a visitar-la, eixamplant així les bases de la democràcia cultural i repensant el turisme.

Sessió 4. Taller: **El potencial de museus de ciutat al segle XXI.** Obert a la participació en directe de diferents ditutats del món

Consulteu la programació al web del MUHBA:
<https://ajuntament.barcelona.cat/museuhistoria/ca/camoc-barcelona-2021>

1 a 4 de desembre de 2021

FORMACIÓ

Relats urbans. Teoria i pràctica de l'itinerari històric

El curs «Relats urbans. Teoria i pràctica de l'itinerari històric» ofereix formació especialitzada per a futurs responsables de la ideació i la interpretació d'itineraris històrics urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona.

El curs forma part de l'aposta del Museu d'Història de Barcelona per una renovació profunda de les modalitats de visita de la ciutat per part dels barcelonins, i per la reformulació de les pràctiques turístiques en el marc dels projectes compartits amb els museus europeus de la seva xarxa, com ara la City History Museums and Research Network of Europe.

Formació per a docents

Nou curs dirigit al professorat de primària i secundària que tindrà lloc al mes de febrer del 2022. Aquesta formació té com a objectiu mostrar les possibilitats del patrimoni literari com a recurs didàctic a partir d'experiències pioneres desenvolupades pel museu, com ara «Rapejant Verdaguer» al MUHBA Vil·la Joana, en col·laboració amb Espais escrits, xarxa del patrimoni literari català.

PRESENTACIONS

El setge confós de Barcelona

Col·lecció Textures

Laia Santanach i Suñol, Miquel Gea.

Dijous 28 d'octubre

Escolaritzar Barcelona (L'ensenyament públic a la ciutat, 1900-1979)

Col·lecció Pòsits

Cèlia Cañellas i Rosa Toran

Dimarts 9 de novembre

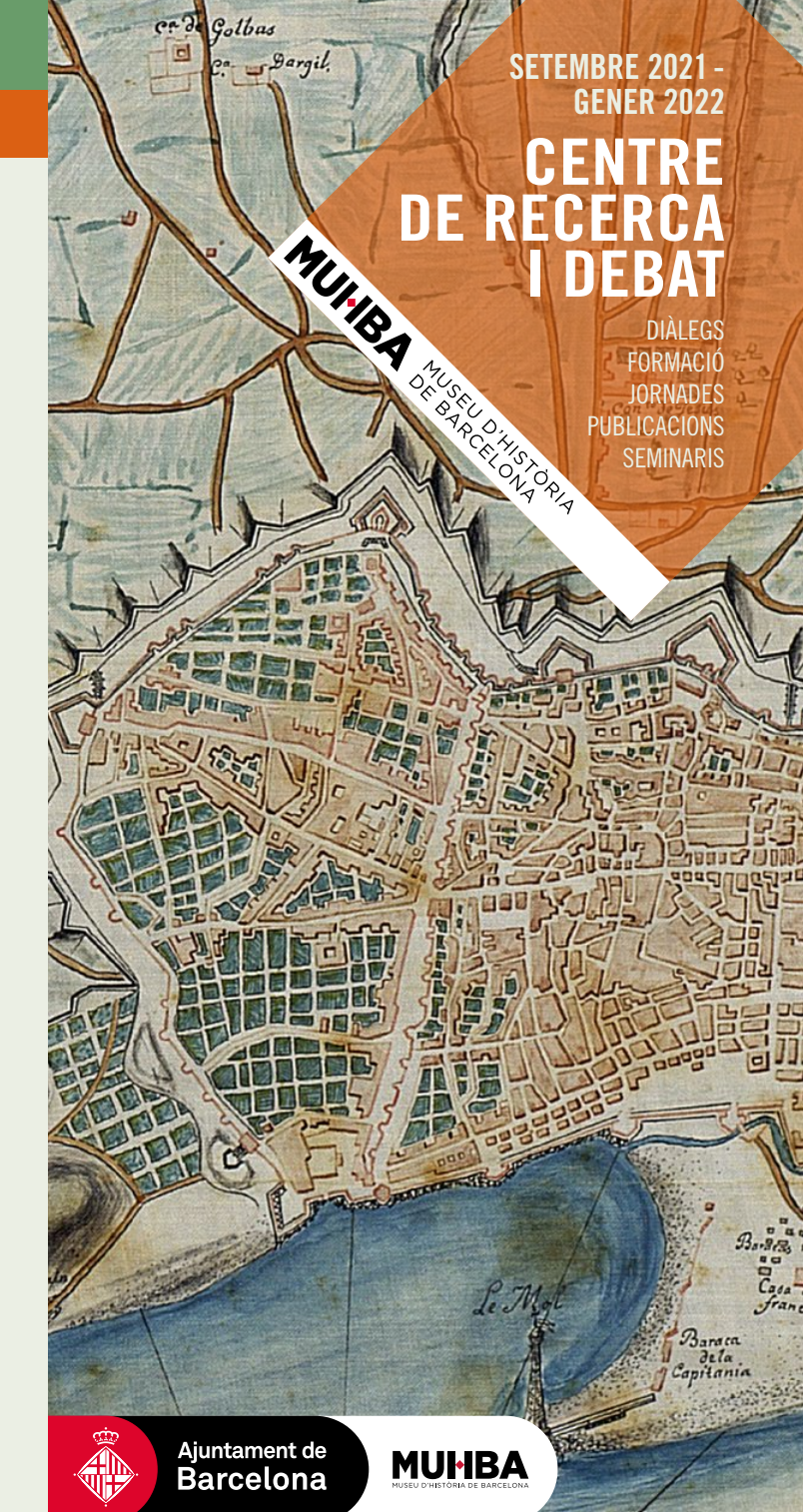

Barcelona 1969-1979. Els anys decisius del planejament de la metròpoli

Col·lecció Pòsits

Joan Antoni Solans i Huguet

Data i lloc a determinar

SETEMBRE 2021 -
GENER 2022

CENTRE
DE RECERCA
I DEBAT

DIÀLEGS
FORMACIÓ
JORNADES
PUBLICACIONS
SEMINARIS

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

Ajuntament de
Barcelona

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

231. Les formes d'habitatge a l'esquerra de l'Eixample al segle xx: una gran diversitat

Mercè Tatjer (Profesora emèrita UB).

Dilluns 27 de setembre a les 19 h.

232. Codis secrets. Història de la Criptografia, de l'antiga Grècia a la Barcelona de la Segona Guerra Mundial

Oscar Font (diplomata en disseny Gràfic per l'escola Massana). Dilluns 18 d'octubre a les 19 h.

233. Productes locals, regionals i de terres llunyanes. Els mercats alimentaris de la Barcelona medieval (segles XIV-XV)

Pablo José Alcover Cateura (Profesor associat d'Història medieval U Alacant).

Dilluns 8 de novembre a les 19 h.

234. La música en els camps de futbol i la interacció entre el públic i el ritme del partit

Jaume Ayats (professor d'etnomusicologia a l'UAB).

Dilluns 22 de novembre a les 19 h.

235. Estudi bioarqueològic de la intervenció arqueològica al Turó de la Rovira

Santiago Riera (arqueòleg UB).

Dilluns 20 de desembre a les 19 h.

236. Circuit comercial de Barcino a partir dels estudis amfòrics

César Carreras (professor titular d'arqueologia a la UAB).

Dilluns 24 de gener a les 19 h.

Emissió en línia a través del canal Youtube del MUHBA.

DIÀLEGS AL PARK GÜELL

Juli Batllell, un gaudinià a l'ombra

Josep Casamartina i Parassols. (Historiador i crític d'art)

MUHBA Park Guell. Dimecres 23 de novembre a les 19 h.

Eppur si muove! Una introducció a l'arquitectura de Josep M. Jujol

Guillem Carabí-Bescós (l'ETSAB-UPC),

MUHBA Park Guell. dimecres 15 de desembre, 19 h.

Emissió en línia a través del canal Youtube del MUHBA

JORNADES I SEMINARIS

Arquitectura, interiors i identitat social (IV) Barcelona i el Bon Pastor:**Les transformacions i el projecte museístic de l'habitatge popular**

La quarta jornada, conclusiva del cicle, analitza el període que va del final del franquisme al present, amb els canvis d'enfocament de les polítiques de l'habitatge a Barcelona i la necessitat d'actuar en profunditat sobre el patrimoni heretat.

Si en un primer moment les operacions es van centrar en la imprescindible rehabilitació dels habitatges i els barris construïts en l'etapa anterior, en el cas del Bon Pastor també es va concloure, no sense tensions, que la qualitat dels edificis no assegurava les condicions de confort i habitabilitat pròpies d'una vivenda actual. Destaca en aquest context la decisió de conservar dos illes de les Cases Barates del Bon Pastor, en una de les quals es narrarà la història de l'habitatge popular a Barcelona. Aquesta operació és el fruit de un extens treball de camp, investigació, conservació i rehabilitació del patrimoni a càrrec del MUHBA, que va comptar amb la participació i col·laboració decisiva dels habitants del barri i de les institucions, constituint un exemple modelic d'intervenció que entra ara en les seves fases finals.

Conferències:

L'època de la democràcia i les polítiques de rehabilitació de l'habitatge social a Barcelona

A càrrec de Carme Trilla i Pere Serra

L'interior domèstic, mirall de gustos i identitats canviants (1959-1986)

A càrrec de Isabel Campi i Isabel del Río

El museu del Bon Pastor en el context de l'eix partimonial del Besós

A càrrec de Xavier Tarraubella, de l'equip del MUHBA

Les cases barates del Bon Pastor: narrar l'habitatge obrer i els seus habitants en el temps

Ponent: Paolo Sustersic

Equip de recerca MUHBA (Daniel Alcubierre, Carmen Cazalla, Andrea Manenti, Aina Mercader, Natàlia Hervás, Jordi Ramos, Paolo Sustersic)

La conservació de la memòria del Bon Pastor, una tasca col·lectiva

A càrrec de Salvador Angosto

Dijous 7 d'octubre de 16 a 20 h

Biblioteca del Bon Pastor

Les transformacions de les institucions psiquiàtriques a Barcelona durant els segles XIX i XX

El seminari recorre els diferents moments de la reforma dels sanatoris mentals analitzant alguns dels conflictes polítics, culturals i econòmics del moment. Un punt de trobada per la reflexió en perspectiva històrica sobre el procés d'humanització de la tecnologia psiquiàtrica, destacant el paper rellevant d'algunes persones, organitzacions i moviments socials en la deconstrucció de les lògiques manicomials de reclusió i aïllament.

Un espai per donar a conèixer algunes de les trames urbanes dels darrers dos segles sobrevingudes durant els processos de disseny i posada en marxa dels

dispositius d'atenció psiquiàtrica que actualment tenim a Barcelona.

Una oportunitat per continuar el debat de llarga durada sobre el paper de la ciutat i la configuració de l'espai públic, els usos del temps i la participació en els entorns comunitaris per la promoció de la salut mental en equilibri amb la protecció dels drets de la població barcelonina.

Dimarts 26 d'octubre, de 16 a 20 h

MUHBA Plaça de Rei, Sala de Martí l'Humà

Les polítiques de memòria de l'Ajuntament de Barcelona. La Galeria de Catalans II-lustres en el seu 150è aniversari

El 30 de setembre d'enguany es commemora el 150 aniversari de la creació de la Galeria de Catalans II-lustres. Aquesta iniciativa municipal, pionera a l'Europa del seu temps, tingué un significat ben destacat com a part del projecte de política de memòria impulsada des de l'Ajuntament. Al llarg del temps la Galeria ha patit tota mena d'interrupcions i utilitzacions, reflex de les contradiccions existents al consistori i a la mateixa societat barcelonina.

La Galeria, integrada actualment per 48 quadres de personalitats de la vida catalana, s'exposa des

de fa cinquanta anys al Palau Requesens, seu de l'Acadèmia de Bones Lletres. Recentment aquesta corporació ha publicat el llibre *Construint la memòria. La Galeria de Catalans II-lustres de l'Ajuntament de Barcelona*, escrit per Laia Alsina, Pere Molas, Borja de Riquer i Margalida Tomàs.

Per tal de difondre i debatre el significat, les característiques i la història d'aquesta peculiar galeria, Real Acadèmia de Bones Lletres i Museu d'Història de Barcelona organitzen un seminari, obert al públic, amb dues taules rodones i una visita guiada.

Les polítiques de memòria municipals al segle XIX. El cas de Barcelona.

Taula rodona. Stéphane Michonneau, Borja de Riquer i Judit Subirachs.

Història de la Galeria de Catalans II-lustres. Presències, absències i interessos.

Taula rodona: Pere Molas, Laia Alsina i Edgar Straehle

Dimecres 3 de novembre a les 18 h

Palau Requesens, Bisbe Caçador, 3 (Plaça de Sant Just).

Visita guiada a la Galeria de Catalans II-lustres, a càrrec de Laia Alsina. 5 €. Amb reserva prèvia

Dissabte 6 de novembre a les 11 h.

Commemoració del centenari de l'Escola Baixeras i del 60è aniversari dels Instituts Infanta Isabel i Joan d'Àustria

Actes de commemoració del centenari de l'Escola Baixeras i del 60è aniversari dels Instituts Infanta Isabel i Joan d'Àustria.

Presentació de llibre **Ecolaritzar Barcelona.**

L'ensenyament públic a la ciutat, 1900-1979 de Cèlia Cañellas i Rosa Toran. Intervindran: Joan Roca, Jaume Carbonell Rosa Toran i Cèlia Cañellas

MUHBA Plaça del Rei. Dimarts 9 de novembre

Simbologia i presència urbana dels edificis escolars, a càrrec de Carme Agulló (U Valencia) i Antonio Viñao (U Alacant).

MUHBA Plaça del Rei. Dimecres 10 de novembre

Clima i crisis agràries i alimentàries a Barcelona durant la Petita Edat de gel

Coordinació científica: Pere Benito (UdL)

A les darreres dècades l'interès per la reconstrucció del clima des de la fi de l'Antiguitat ha generat un volum sense precedents de dades, especialment a les latituds septentrionals del continent euroasiàtic. Basant-se en la combinació de diferents tipus de proxies (glaciològics, geològics, biològics), els paleoclimatòlegs han identificat una sèrie de cicles climàtics, els límits cronològics dels quals encara avui són objecte de discussió.

D'altra banda, la disponibilitat de reconstruccions cada vegada més fines de les temperatures mitjanes han portat a reconsiderar el paper del clima en les crisis alimentàries (fams i caresties) i, en general, en l'agricultura premoderna.

En aquest nou context, paleoclimatòlegs i historiadors es mouen entre dos pols, des del determinisme climatològic extrem fins a la prudència dels qui prefereixen no creuar les fronteres de les seves especialitats: la història mediambiental i la història econòmica. A l'entremig alguns historiadors, més agosarats, han creuat la línia de separació entre disciplines i s'han obert a reconsiderar el pes dels factors mediambientals en l'origen d'algunes crisis agràries i alimentàries i en la difusió de certes epidèmies.

Casa de l'Aigua de Trinitat Nova, dissabte 13 de novembre.

De 10 a 14 h

